

JAARVERSLAG 2019

ZORG- EN VEILIGHEIDSHUIS

BRABANT NOORDOOST

Woord vooraf

Het Zorg- en Veiligheidshuis Brabant Noordoost is dé plek waar veiligheid, zorg en bestuur samen komen in de aanpak van complexe problematiek om perspectief te bieden op volwaardige deelname aan de maatschappij en overlast en criminaliteit te verminderen. Dat zorg en veiligheid met elkaar verbonden zijn, in elkaars verlengde liggen en interventies naast elkaar nodig zijn om de samenleving beter en veiliger te maken, wordt landelijk, regionaal en lokaal erkend. Met elkaar zoeken we naar manieren om maatwerk te leveren en 'te doen wat nodig is' voor individuen en hun systeem. Landelijk ziet men de Zorg- en Veiligheidshuizen als dé plek waar dit soort complexe casuïstiek in gezamenlijkheid regionaal opgepakt wordt. De cijfers uit onze regio laten zien dat ook u allen nut en noodzaak van het Zorg- en Veiligheidshuis Brabant Noordoost erkent.

Cijfers alleen zeggen echter niet alles, vandaar dat ik in dit jaarverslag drie verhalen heb opgenomen, waarmee u een beeld krijgt van het soort casuïstiek die door het ZVH BNO opgepakt wordt. Ook krijgt u hiermee inzicht in de manier waarop het ZVH BNO er met een integrale aanpak en intensieve samenwerking met ketenpartners in slaagt om het leven van mensen weer (meer) op de rit te krijgen en tegelijkertijd te investeren in het veiliger maken van onze regio en daarmee de samenleving in zijn geheel.¹

Met gepaste trots presenteer ik het jaarverslag 2019. Een jaar waarin ik me verbond aan de opgave om als manager van het Zorg- en Veiligheidshuis de werelden van zorg en veiligheid dichter bij elkaar te brengen. Ik zie in mijn dagelijkse praktijk dat de procesregisseurs een cruciale rol spelen bij complexe casuïstiek en de aanpak en voortgang daarvan. Ze doorbreken impasses, overbruggen inhoudelijke visieverschillen en escaleren wanneer het organisatiebelang prevaleert boven het belang van de casus. Op die manier maakt het ZVH het verschil op casuïstiekniveau. In dit jaarverslag heb ik ook signalen opgenomen rondom de thema's zorg en veiligheid en de samenwerking met partners. Samen met de stuurgroep onderzoek ik graag de manier waarop we ons gezamenlijk, ieder vanuit onze eigen verantwoordelijkheid, kunnen inzetten om verbeteringen te realiseren.

De manager van het ZVH stelt elk jaar een inhoudelijk jaarverslag op. Dit wordt besproken in de stuurgroep zorg en veiligheid, vastgesteld in het dagelijks bestuur en vervolgens ter informatie verspreid onder alle convenantpartners.² De inhoud van dit jaarverslag kan door de convenantpartners gebruikt worden bij het opstellen van hun eigen verantwoordingsdocumenten.

Danielle van Bokhoven
Manager Zorg- en Veiligheidshuis
Maart 2020

¹ De namen in deze verhalen zijn fictief.

² In het samenwerkingsconvenant wordt één jaarverslag genoemd. In de praktijk zal het ZVH twee verschillende jaarverslagen opleveren: een jaarverslag in de vorm van een managementrapportage en een inhoudelijk jaarverslag. De managementrapportage (PIOFACH) wordt opgesteld door de manager en vastgesteld door het dagelijks bestuur. Het inhoudelijk jaarverslag wordt opgesteld door de manager, besproken in de stuurgroep zorg en veiligheid en vastgesteld door het dagelijks bestuur.

Inhoudsopgave

1.	Het Zorg- en Veiligheidshuis Brabant Noordoost	4
1.1	Doelstelling en functies	4
1.2	Governance.....	5
2.	Terugblik op 2019	6
2.1	Organisatie	6
2.2	Verbinding met het netwerk	6
2.3	Specifieke thema's	7
2.3.1	Intergenerationele overdracht van (huiselijk) geweld en criminaliteit	7
2.3.2	Aanpak problematische jeugdgroepen	7
2.3.3	Pilot ketenveldnorm levensloopfunctie en beveiligde intensieve zorg	7
2.3.4	Wet verplichte GGZ, Wet zorg en dwang, Wet forensische zorg.....	8
3.	Casuïstiek in 2019	11
3.1	Procesregie.....	12
3.1.1	Cijfermatig overzicht casuïstiek procesregie	13
3.2	Advies	15
3.3	Analyse en conclusies	16
3.4	Pilot ketenveldnorm levensloopfunctie en beveiligde intensieve zorg	20
4.	Signalen 2019.....	23
4.1	Verbinding met het netwerk	23
4.2	Ontwikkelingen binnen gemeenten	27
4.3	Stuurgroep zorg en veiligheid	28
4.4	Specifieke thema's	29
	Bijlage 1: Voortgang jaarplan 2019	36
	Bijlage 2: Factsheet thesis Wvggz, Wzd, Wfz.....	43
	Bijlage 3: Exploitatieoverzicht 2019 + toelichting.....	45

1. Het Zorg- en Veiligheidshuis Brabant Noordoost

1.1 Doelstelling en functies

Wanneer er sprake is van complexe problematiek en de reguliere inzet van professionals binnen de eigen keten niet meer werkt, kunnen professionals een beroep doen op het ZVH. Het ZVH is een samenwerkingsverband waarin zorg- en veiligheidspartners en gemeenten, onder eenduidige procesregie, werken aan complexe domeinoverstijgende zorg- en veiligheidsproblemen.

De samenwerking richt zich op het oplossen van vraagstukken met complexe, meervoudige problematiek. Het ZVH pakt daarom juist die casussen op waarin de verbinding tussen zorg- en strafrechtketen én interventies vanuit de gemeente voorwaarde is voor een succesvolle, duurzame aanpak van (potentieel) crimineel en overlastgevend gedrag.

Het doel van de samenwerking is om een bijdrage te leveren aan de algemene veiligheid, het verbeteren van de persoonlijke situatie, het voorkomen en verminderen van recidive, (ernstige) overlast, criminaliteit en/of maatschappelijke uitval.

Om dit doel te bereiken heeft het ZVH drie taken:

- a. Regiefunctie: het faciliteren en regisseren van casusoverleggen waar complexe casuïstiek wordt besproken;
- b. Adviesfunctie: het functioneren als expertisecentrum voor multidisciplinaire zorg- en veiligheidsproblematiek en vraagbaak voor ketenpartners en professionals;
- c. Signaalfunctie: het signaleren van relevante trends en ontwikkelingen en (strategisch) adviseren van bestuurders en sleutelpartners.

“Jullie creëren een veilige setting, met oog voor de complexiteit van de casus én voor de positie en belangen van alle betrokken partners.”

Beleidsmedewerker gemeente

1.2 Governance

Het ZVH is een samenwerkingsverband. Het convenant vormt de basis van de samenwerking in het ZVH. Het privacy protocol regelt de eisen die vanuit de (Europese) privacywetgeving en de juridische kaders van de samenwerkingspartners gesteld zijn aan de gegevensverwerking bij het behandelen van casuïstiek in het ZVH.

In de besturingsstructuur van het ZVH is ervoor gekozen om inhoudelijke vraagstukken en de beheervraagstukken te scheiden. De inhoudelijke aansturing is neergelegd bij de stuurgroep zorg en veiligheid. Deze stuurgroep bestaat uit gemeentelijke partners (regio Noordoost-Brabant) en een aantal partners uit het (sub)regionale zorg- en veiligheidsdomein. De burgemeesters zijn vanuit hun rol als stuurgroeplid een belangrijke schakel naar de vier basisteamdriehoeken in de regio. De wethouders zorg/jeugd schakelen met de wethouders zorg/jeugd van gemeenten en bestuurders van regionale zorgnetwerken.³

Het toezicht op het functioneren van het ZVH en het beheer is neergelegd bij het dagelijks bestuur. Het dagelijks bestuur bestaat uit een aantal gemeentelijke partners.⁴

³ Zie artikel 4 samenwerkingsconvenant.

⁴ Zie artikel 6 samenwerkingsconvenant.

2. Terugblik op 2019

In dit hoofdstuk lichten we een aantal belangrijke onderwerpen uit die in 2019 aan de orde zijn geweest. In bijlage 1 geven wij inzicht in de realisatie van alle actiepunten uit het jaarplan 2019.

2.1 Organisatie

De stuurgroep, het dagelijks bestuur en de consultatiegroep hebben in 2019 inrichtingsdocumenten vastgesteld. Hiermee zijn (nadere) procesafspraken gemaakt over de bestuurlijke en ambtelijke overleggen in het ZVH BNO.

De stuurgroep zorg en veiligheid heeft in de vergadering van 21 oktober 2019 besloten om het programma Geweld Hoort Nergens Thuis (hierna: GHNT), regio Brabant Noordoost, voor de duur van maximaal 1 jaar bestuurlijk te adopteren. Hierdoor stuurt de stuurgroep zorg en veiligheid op dit moment twee lijnen aan, namelijk het ZVH BNO en het programma GHNT.

2.2 Verbinding met het netwerk

Er is dit jaar fors geïnvesteerd in de verbinding met alle netwerkpartners. Hier lichten we de verbinding met het Openbaar Ministerie (hierna: OM) uit. Er is meer kennis van elkaars rollen en taken. Ook zijn de verwachtingen over en weer helder. Naar aanleiding van het programma '*Straf met Zorg*' is er door het OM een nieuwe, landelijke visie ontwikkeld op de samenwerking in de Zorg- en Veiligheidshuizen. Daarnaast zijn er minimumnormen voor deze samenwerking geformuleerd, zodat partners in het ZVH kunnen rekenen op een basisdienstverlening vanuit het OM. De verwachting is dat in het voorjaar 2020 de afspraken op arrondissementsniveau vastgesteld worden. Het OM en het ZVH hebben meermaals de minimumnormen en de uitwerking daarvan voor het ZVH besproken.

Om in verbinding te kunnen staan is het nodig om te weten hoe het netwerk eruitziet. Dit is de reden dat we in 2019 zijn gestart met een bestuurlijke omgevings- en netwerkanalyse om hierin overzicht te creëren op structuur en inhoud. De definitieve analyse wordt in 2020 aan de stuurgroep zorg en veiligheid voorgelegd en kan desgewenst beschikbaar worden gesteld aan partners.⁵

⁵ Tussenproducten worden ter advisering aan de consultatiegroep zorg en veiligheid voorgelegd. Bij de totstandkoming van de omgevings- en netwerkanalyse zoeken we actief de samenwerking met het Regiobureau Integrale Veiligheid Oost-Brabant.

De verbinding met het Zorg- en Veiligheidshuis Brabant Zuidoost (hierna: ZVH BZO) heeft in 2019 concreet gestalte gekregen door samenwerking in de pilot ketenveldnorm levensloopfunctie en beveiligde intensieve zorg Brabant Noordoost.⁶

2.3 Specifieke thema's

2.3.1 Intergenerationele overdracht van (huiselijk) geweld en criminaliteit

In veel casuïstiek bestaan zorgen over de ontwikkeling van kinderen en crimineel gedrag van ouders. Ook zien we in casuïstiek waarin harde criminaliteit speelt vaak een partner die hier niet langer deel vanuit wil maken. Intergenerationele overdracht van (huiselijk) geweld en criminaliteit is een hardnekkig probleem. Onderzoeken wijzen uit dat het erg lastig is om dit patroon te doorbreken. We organiseerden in 2019 een verdiepingsbijeenkomst voor uitvoerders en beleidsmedewerkers over dit thema. In 2019 heeft het ZVH zich met relevante partners in een aantal casu ingezet om patronen van huiselijk geweld en/of crimineel gedrag te doorbreken. Dit vergt een langdurige aanpak, maar vooral ook een afgestemde aanpak. In 2020 kunnen we u hierover, indien nodig, inhoudelijk over informeren.

2.3.2 Aanpak problematische jeugdgroepen

In 2019 zagen we de vraag vanuit gemeenten rondom de aanpak van lokale, problematische (criminele) jeugdgroepen toenemen. De procesregisseurs hebben bij verschillende gemeenten mede geïntervenieerd in de aanpak van problematische (criminele) jeugdgroepen. Daarbij lag onze rol vooral in het voeren van procesregie op de jongeren met de meest zware en complexe problemen (veelal de kopstukken) van de jeugdgroep. Zaak daarbij is om de dynamiek rondom de gehele jeugdgroep in ogenschouw te blijven houden om op die manier de best passende interventies voor de kopstukken te initiëren. Voor lokale partners is van belang om zich langdurig te committeren aan deze aanpak. Naast de inzet op casuïstiek niveau hebben we gemeenten geadviseerd over het vormgeven van een dergelijke aanpak aan de hand van best practices.

2.3.3 Pilot ketenveldnorm levensloopfunctie en beveiligde intensieve zorg

Op 21 oktober 2019 heeft de stuurgroep zorg en veiligheid besloten dat het ZVH BNO in de pilotfase van de ketenveldnorm levensloopfunctie en beveiligde intensieve zorg Oost-Brabant (hierna: ketenveldnorm) een rol speelt in het toegangsproces. Dit houdt concreet in dat het ZVH BNO vanaf die datum de aanmelding en beeldvorming verzorgt, het (mede) voorzitterschap⁷ van de adviestafel op zich neemt en procesregie voert. De pilot loopt tot eind 2020.

⁶ De pilot ketenveldnorm levensloopfunctie en beveiligde intensieve zorg is ontwikkeld om een sterke verbetering te realiseren in de ondersteuning, begeleiding en zorg voor mensen met gevaarlijk gedrag als gevolg van een psychische stoornis en/of een verstandelijke beperking. De ketenveldnorm richt zich op mensen die geen strafrechtelijke titel (meer) hebben, onder 'reguliere' Financieringsstromen vallen, maar wel een forensisch behandel- en begeleidingsklimaat met forensische expertise nodig hebben. Zie paragraaf 4.4 voor meer uitleg over de pilot ketenveldnorm levensloopfunctie en beveiligde intensieve zorg.

⁷ Dit voorzitterschap wordt voor de subregio Brabant Noordoost vervuld door het ZVH BZO en voor de subregio Brabant Zuidoost door het ZVH BNO.

2.3.4 Wet verplichte GGZ, Wet zorg en dwang, Wet forensische zorg

Er is, in opdracht van het ZVH, een stageonderzoek uitgevoerd naar de inhoud van de Wet verplichte ggz (WvGGZ), de Wet forensische zorg (Wfz) en de Wet zorg en dwang (Wzd) t.b.v. de deskundigheidsbevordering van de procesregisseurs. Daarnaast heeft de stagiaire onderzocht hoe de wetten door partners geïmplementeerd worden. Op basis van het stageonderzoek heeft het ZVH bepaalt wat haar rol is en welke kennis hiervoor nodig is. De resultaten van het afstudeeronderzoek worden ter beschikking gesteld aan de convenantpartners.⁸

⁸ Zie bijlage 2 'Factsheet resultaten thesis Wvggz, Wzd en Wfz.'.

Familie van een beroepscrimineel

Arend is een beroepscrimineel die al jaren onder de aandacht is van justitie. Hij verblijft afwisselend in Nederland en het buitenland. Samen met zijn ex-partner heeft hij jonge kinderen. Arend heeft zijn kinderen zonder toestemming van zijn ex-vrouw meegenomen naar het buitenland. Zij verblijven daar al geruime tijd bij hem en zijn netwerk.

Op het moment dat de politie de casus bij het ZVH aanmeldt, heeft mevrouw de kinderen zonder toestemming teruggehaald naar Nederland. De politie en Veilig Thuis hebben haar en de kinderen op een veilige crisislocatie ondergebracht. Het risico dat Arend, of iemand uit zijn netwerk, geweld gebruikt tegen mevrouw of de kinderen naar het buitenland ontvoert, is groot. Mevrouw en de kinderen worden opgenomen in het stelsel van bewaken en beveiligen van de politie.

Het Zorg- en Veiligheidshuis organiseert direct een overleg met de betrokken partners: politie, gemeente, Veilig Thuis en Openbaar Ministerie en nodigt op expertise de Raad voor de Kinderbescherming uit. In het eerste overleg wordt een gezamenlijk doel bepaald, te weten: veiligheid en welzijn van mevrouw en kinderen. Er worden diverse scenario's uitgewerkt in het plan van aanpak. De eerste stappen zijn een aantal veiligheidsmaatregelen vanuit politie. Ook wordt een voorlopige ondertoezichtstelling aangevraagd door de Raad van de Kinderbescherming, waardoor direct een gezinsvoogd in het gezin komt die de belangen van de kinderen behartigt.

Arend start een aantal civiele rechtszaken in Nederland en het buitenland en dient bij diverse partners officiële klachten in. Hierdoor worden professionals terughoudend in hun handelen, ook omdat ze weinig ervaring hebben met het internationale aspect van de casus. Het ZVH betreft daarom op expertise het Centrum Internationale Kinderontvoering bij deze casus. Escalatie door het Zorg- en Veiligheidshuis bij een van de partners was nodig om de handelingsverlegenheid te doorbreken.

De samenwerking staat onder druk vanwege uiteenlopende visies en belangen. Het stelsel van bewaken en beveiligen zet vooral in op veiligheid. De gezinsvoogd, gesteund door het basisteam van politie, behartigt de belangen van de kinderen en wil toewerken naar normalisering van het contact tussen Arend en zijn kinderen. Door helderheid te scheppen over ieders rol en verantwoordelijkheid en het gezamenlijk doel telkens op de voorgrond te plaatsen, krijgen partners meer begrip voor elkaar en lukt het een constructieve samenwerking tot stand te brengen waarin het collectieve belang centraal komt te staan (eerst de veiligheid garanderen, vervolgens werken aan een duurzame oplossing waarin de relatie tussen vader en kinderen opgebouwd kan worden).

Er is continue afstemming met de zaakofficier, hetgeen nodig is om telkens de diverse scenario's uit te werken en de verbinding te houden met het ministerie van J&V gezien de buitenlandse rechtszaken. De veiligheid wordt periodiek getoetst door politie. Parallel daaraan wordt door de gezinsvoogd, in samenwerking met het Centrum Internationale Kinderontvoering, gewerkt aan een mediation traject tussen Arend en mevrouw om tot een ouderschapsplan te komen en de kinderen krijgen begeleiding. Het mediation traject leidt tot heldere afspraken rondom (begeleide) omgang en contact tussen Arend en zijn kinderen. Het veiligheidsrisico neemt hierdoor geleidelijk af. Het risico wordt naar beneden bijgesteld en uiteindelijk kunnen mevrouw en haar kinderen weer terug naar huis. De dreiging blijft weg, de kinderen settelen zich weer in hun oude omgeving en zijn blij dat ze contact hebben met hun vader. De casus wordt afgesloten bij het Zorg- en Veiligheidshuis en de gezinsvoogd neemt casusregie op zich.

Succesfactoren

Het Zorg- en Veiligheidshuis:

- ✓ Creëert gezamenlijkheid in visies en belangen waar dat niet voor de hand liggend is;
- ✓ Schept helderheid in de rollen, taken en verantwoordelijkheden van iedere partner in het collectieve proces;
- ✓ Escaleert om een doorbraak te forceren, handelingsverlegenheid weg te nemen en impasses te doorbreken;
- ✓ Zet de noodzakelijke expertise in om de casus op te lossen.

3. Casuïstiek in 2019

OVERZICHT CASUISTIEK	2019	2018
Casuïstiek procesregie hetzelfde jaar aangemeld	79	80
Casuïstiek procesregie eerder jaar aangemeld	40	46
Totaal behandelde casuïstiek procesregie	119	126
Totaal behandelde adviezen:	135	104
TOTAAL BEHANDELDE CASUISTIEK	254	230

Figuur 1: Beknopt overzicht casuïstiek in het ZVH

Casus uit gemeente	Totaal aantal casussen procesregie 2019	Totaal aantal adviezen 2019
Bernheze	10	3
Boekel	1	0
Boxmeer	6	7
Boxtel	5	8
Cuijk	3	2
Grave	1	2
Haaren	0	2
s-Hertogenbosch	40	44
Landerd	2	2
Meierijstad	10	14
Mill en Sint Hubert	2	2
Oss	24	20
Sint Anthonis	1	0
Sint-Michielsgestel	2	5
Uden	8	11
Vught	4	3
TOTAAL	119	125

Figuur 2: Totaal aantal casussen in het ZVH in 2019 (procesregie + adviezen)

3.1 Procesregie

Het ZVH BNO voert onafhankelijke en onpartijdige procesregie. Indien het ZVH de rol van procesregisseur in een casus op zich neemt, verzamelen we gegevens over een persoon, gezin en het systeem er omheen. We brengen betrokken partners om tafel, maken een probleemanalyse en zorgen ervoor dat er een gezamenlijk plan van aanpak wordt vastgesteld. De professional die de casus heeft aangemeld, blijft zolang als nodig, betrokken.

De procesregisseur van het ZVH is de verbindende schakel in de afstemming tussen de partners. Hij of zij begeleidt de partners in de samenwerking, stuurt aan op een integraal plan van aanpak en bewaakt, samen met de casusregisseur, de voortgang van de gemaakte afspraken. De organisaties hebben elk vanuit hun eigen bevoegdheden en (kern)taken een rol in het uitvoeren van de acties die in het gezamenlijk plan van aanpak zijn opgenomen.

Verwacht wordt dat de professionals de grenzen van hun mogelijkheden opzoeken en ook buiten de kaders durven te denken en gaan (doen wat nodig is). Als een casus op de rit is wordt de regie op het proces, in overleg met de bij de casus betrokken partners, overgedragen aan één van hen. Dit kan bijvoorbeeld een lokaal wijk- of gebiedsteam zijn, een gezinsvoogd, maar ook een organisatie zoals de Reclassering of de GGZ. Kortom, een casus wordt ook weer afgeschaald.

Door de interventiekracht van het ZVH wordt het proces gestuurd, de samenwerking gestimuleerd en daarmee een krachtige stap voorwaarts gemaakt in de casuïstiek.

Procesregie door het ZVH onderscheidt zich van andere vormen van regievoering door:

- a. Onafhankelijkheid en onpartijdigheid;
- b. Frisse kijk op procesmatige en inhoudelijke aspecten van de casus én de samenwerking;
- c. Regie op de totstandkoming van een integraal plan van aanpak én naleving van procesafspraken⁹;
- d. Inbreng van expertise op het gebied van multidisciplinaire zorg- en veiligheidsproblematiek;
- e. Breed netwerk in het zorg- en veiligheidsdomein;
- f. Focus op doorbraak in langdurige processen.

*“Zonder jullie regie zou de casus niet zo ‘ver’
gekomen zijn.”*

Medewerker forensische ambulante begeleiding
en verblijfszorg

⁹ Dit gebeurt in nauwe samenwerking met de casusregisseur.

3.1.1 Cijfermatig overzicht casuïstiek procesregie

OVERZICHT CASUISTIEK PROCESREGIE	2019	2018
Casuïstiek procesregie hetzelfde jaar aangemeld	79	80
Casuïstiek procesregie eerder jaar aangemeld	40	46
TOTAAL BEHANDELDE CASUISTIEK PROCESREGIE	119	126

Figuur 3: Beknopt overzicht casuïstiek procesregie

Aanmeldende partner	Aantal casussen procesregie	Casus aangemeld in 2019	Casus aangemeld in 2017/2018
Gemeente veiligheid	33	24	9
Politie	28	17	11
Gemeente sociaal domein (incl. SWT)	26	18	8
Veilig Thuis	9	5	4
Gemeente nazorg ex-gedetineerden	5	3	2
Openbaar Ministerie	3	3	0
Reinier van Arkel	3	0	3
Novadic-Kentron zorg	2	2	0
GGZ Oost-Brabant	2	1	1
Landelijk Expertise Team Jeugdbescherming (LET-Jb)	2	1	1
Novadic-Kentron verslavingsreclassering	2	2	0
WSG Jeugdbescherming	1	0	1
Jeugdbescherming Brabant zorg	1	1	0
Reclassering Nederland	1	1	0
PI Vught	1	1	0
GGD Hart voor Brabant	0	0	0
PI Grave	0	0	0
Jeugdbescherming Brabant reclassering	0	0	0
Ons Welzijn	0	0	0
Raad voor de Kinderbescherming	0	0	0
Sociom	0	0	0
WSG Jeugdreclassering	0	0	0
TOTAAL	119	79	40

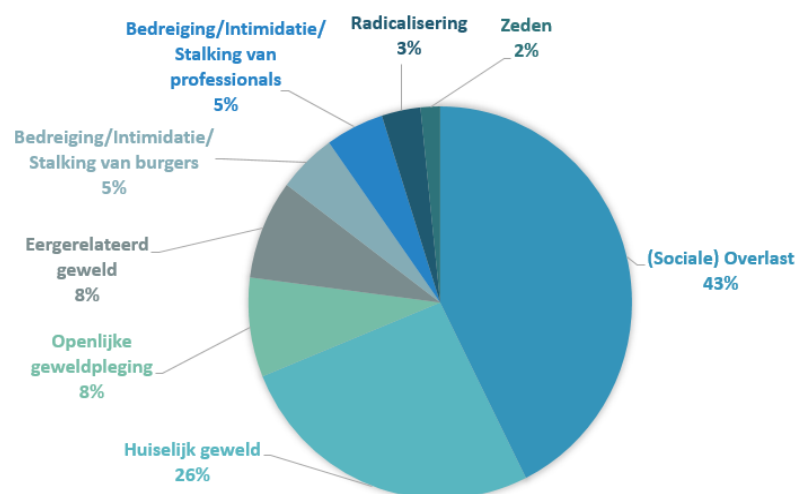
Figuur 4: Aantal casussen procesregie per partner in 2019

Casus uit gemeente	Totaal aantal casussen procesregie 2019	Totaal aantal casussen procesregie 2018
Bernheze	10	6
Boekel	1	1
Boxmeer	6	6
Boxtel	5	8
Cuijk	3	4
Grave	1	1
Haaren	0	1
s-Hertogenbosch	40	41
Landerd	2	3
Meierijstad	10	11
Mill en Sint Hubert	2	2
Oss	24	23
Sint Anthonis	1	1
Sint-Michielsgestel	2	2
Uden	8	11
Vught	4	5
TOTAAL	119	126

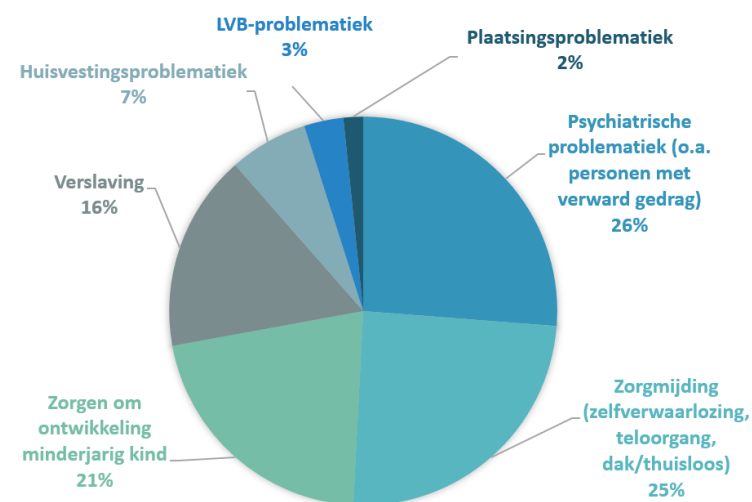
Figuur 5: Aantal casussen procesregie binnen gemeentegrenzen

Betrokkenheid bij casus in 2019 (obv 61 afgesloten casussen)	Aantal	%
Politie	79	100
Gemeente sociaal domein (incl. SWT)	75	100
Openbaar Ministerie	44	72
Gemeente veiligheid	43	70
Veilig Thuis	25	41
Reinier van Arkel	19	31
Gemeente nazorg ex-gedetineerden	18	30
Novadic-Kentron verslavingsreclassering	17	28
Novadic-Kentron verslavingszorg	16	26
GGZ Oost-Brabant	12	20
Reclassering Nederland	11	18
Raad voor de Kinderbescherming	9	15
Penitentiare Inrichting	5	8
Ons Welzijn (overig)	5	8
Jeugdbescherming Brabant zorg	4	7
WSG Jeugdreclassering	4	7
WSG Jeugdbescherming	3	5
Ons Welzijn (SWT)	3	5
GGD Hart voor Brabant	2	3
Sociom (SWT)	1	2
Jeugdbescherming Brabant reclassering	1	2
Landelijk Expertise Team Jeugdbescherming (LET-Jb)	1	2

Figuur 6: Betrokkenheid (%) bij casus procesregie

Figuur 7: Hoofdproblematiek veiligheid bij casuïstiek procesregie (o.b.v. 61 afgesloten casussen in 2019)

Figuur 8: Hoofdproblematiek zorg bij casuïstiek procesregie (o.b.v. 61 afgesloten casussen in 2019)¹⁰

3.2 Advies

Bij het geven van advies kijken en denken we actief mee met de aanmeldende professional. We sparren samen over mogelijke oplossingen en doen suggesties om de professional op weg te helpen. Dit alles doen we anoniem. Het kan bijvoorbeeld gaan om inhoudelijke suggesties over mogelijke interventies, te betrekken partners, maar ook het in contact brengen met de juiste organisaties en personen.

De tijdsinvestering en het karakter per advies kan enorm verschillen. Een advies kan bijvoorbeeld gegeven worden naar aanleiding van een vraag van een van de convenantpartners of een andere ketenpartner die graag op weg geholpen wil worden, dan wel die een frisse blik wil hebben op de inhoud van de casus of een overzicht van de samenwerkende partners in het zorg- en veiligheidsdomein. Een advies kan ook gegeven worden als bij een aanmelding voor procesregie blijkt dat de inzet van procesregie (nog) niet dienend is. Met ons advies kan de aanmelder positie pakken binnen de samenwerking in het lokale veld. Er zijn ook vragen die meer tijd en overleg vragen. Soms beleggen we een beeldvormend overleg om de professionals op weg te helpen en in staat te

¹⁰ Bij de cijfers in figuur 7 en 8 is het belangrijk om te vermelden dat door het ZVH alleen wordt bijgehouden welke problematiek in de casus de bovenliggende problematiek (hoofdproblematiek) betreft. Dat wil niet zeggen dat in dezelfde casus andere problematiek geen rol speelt. We hebben immers in casuïstiek waarin procesregie wordt ingezet altijd te maken met multiproblematiek.

stellen in het vervolg samen te werken. De adviesrol geeft veel ruimte aan de couleur locale; wat in de ene gemeente complex is, is bijvoorbeeld in een andere gemeente regulier werk.

ADVIEZEN	2019	2018
Kortdurend	113	84
Uitgebreid	22	20
TOTAAL	135	104

Figuur 9: Beknopt overzicht adviezen

Aanmelding in gemeente	Totaal aantal adviezen 2019	Totaal aantal adviezen 2018
Bernheze	3	3
Boekel	0	0
Boxmeer	7	1
Boxtel	8	8
Cuijk	2	2
Grave	2	0
Haaren	2	1
s-Hertogenbosch	44	45
Landerd	2	5
Meierijstad	14	10
Mill en Sint Hubert	2	3
Oss	20	18
Sint Anthonis	0	0
Sint-Michielsgestel	5	2
Uden	11	5
Vught	3	1
TOTAAL	125	104

Figuur 10: Aantal aanmeldingen adviezen binnen gemeentegrenzen

3.3 Analyse en conclusies

Op verzoek van de stuurgroep zorg en veiligheid is geprobeerd om aan de hand van de jaarcijfers een eerste analyse en conclusie op te tekenen, waarbij benadrukt wordt dat deze analyse en conclusie niet in afstemming met alle convenantpartners tot stand zijn gekomen. De jaarcijfers zullen onderwerp van gesprek zijn in de accountgesprekken met partners, waarbij samen met de individuele partner dieper op de cijfers ingezoomd kan worden.

In totaal méér casuïstiek

Uit de cijfers blijkt dat er in totaal meer casuïstiek door het ZVH behandeld is dan in 2018 (+24). Hoewel er na de fusie door sommige partners meer afstand ervaren werd, blijkt dat de medewerkers in de uitvoering het ZVH goed weten te vinden en er gebruik van maken als dit nodig is.

Lichte daling casussen procesregie

Er is in 2019 iets minder vaak procesregie gevoerd in casuïstiek dan in 2018 (-7). Het is erg lastig om hier een conclusie aan te verbinden, omdat een toe- of afname in casuïstiek van veel factoren afhankelijk kan zijn. Significante toe- en afname van aanmeldingen door individuele partners of binnen specifieke gemeentegrenzen zal een onderwerp van gesprek zijn tijdens accountgesprekken.

Casuïstiek met meerdere casussubjecten

Wel blijkt dat we vaker gezinssystemen in procesregie nemen. Een casus ziet in dit soort gevallen niet slechts op één persoon, maar we maken met partners een integraal plan van aanpak voor alle gezinsleden, rekening houdend met de onderlinge verbanden tussen de gezinsleden en plannen van aanpak. Er is dan dus sprake van één casus met meerdere casussubjecten.¹¹

Méér adviezen

Er zijn in 2019 beduidend meer adviezen gevraagd en gegeven dan in 2018 (+21). Vooral de kortdurende adviezen zagen we toenemen. Men weet ons te vinden en schat onze expertisefunctie op waarde door met ons te sparren en advies te vragen. Ook hierbij wordt de kanttekening geplaatst dat het erg lastig is om een verklaring te geven bij een toe- of afname van gegeven adviezen en dat er bij een significante afname van gegeven adviezen aan individuele partners/in specifieke gemeenten hierover met deze (gemeentelijke) partners gesproken wordt.

Elke gemeente is bediend

Uit de cijfers blijkt ook dat in 2019 uit elke gemeente casuïstiek voorgelegd is aan het ZVH. Daarop hebben we de betreffende partner met een advies op weg geholpen of procesregie gevoerd. De gemeenten waar we het vaakst procesregie gevoerd hebben zijn: 's-Hertogenbosch, Oss, Meierijstad, Bernheze en Uden. De gemeenten waar de meeste adviezen zijn gegeven, zijn: 's-Hertogenbosch, Oss, Meierijstad, Uden en Boxtel.

Het feit dat een aantal gemeenten is gaan werken met gemeentelijke procesregisseurs die procesregie voeren op complexe zorg- en veiligheidsproblematiek heeft mijns inziens vooralsnog niet geleid tot een afname van casuïstiek bij het ZVH. Door de komst van gemeentelijke procesregisseurs komt juist meer casuïstiek in beeld, die in een aantal gevallen bij het ZVH aangemeld wordt. Ook voor de gemeenten waar minder vaak complexe casuïstiek voorkomt, is en blijft het ZVH beschikbaar en bereikbaar. Daarbij nemen we bij een aanmelding altijd de impact van een casus op de samenleving in ogenschouw.

Aanmeldingen en betrokkenheid

Casuïstiek wordt vooral aangemeld door de gemeenten (sociaal domein én veiligheidsdomein), politie en Veilig Thuis. De betrokkenheid van partners is over het algemeen goed te noemen. Omdat we altijd de direct betrokken professional bij een casus proberen te betrekken, is er voor partners altijd winst te halen door aan te sluiten bij het overleg. Dit verklaart mijns inziens dat de betrokkenheid van de noodzakelijke partners goed te noemen is. Ook hierbij geldt dat het

¹¹ In elke casus nemen we het gehele systeem in ogenschouw om voor het aangemelde casussubject het juiste plan van aanpak te kunnen maken. In een casus met meerdere casussubjecten wordt voor elk casussubject een plan van aanpak gemaakt.

ZVH opvallende verschillen in betrokkenheid bij casuïstiek het komende jaar zal bespreken met de individuele partners en dat aan een toe- of afname meerdere verklaringen ten grondslag kunnen liggen.

De juiste zorg voor een kind

Jeugdbescherming maakt zich zorgen om Anneke van 17 jaar. Haar ouders zijn gescheiden. Vader is licht verstandelijk beperkt. Anneke kan zich niet aan het gezag van haar dominante vader onttrekken. Zij wordt hierdoor negatief beïnvloed en raakt beschadigd. Het lukt moeder niet om in positie te komen om de belangen van Anneke te behartigen. Zij is handelingsverlegen, omdat haar ex-man haar en haar nieuwe gezin bedreigt. Er zijn veel gezinsvoogden bij het gezin betrokken geweest.

Het Landelijk Expertise Team Jeugdbescherming (LET) meldt de casus aan bij het Zorg- en Veiligheidshuis (ZVH). Zij schalen op omdat de samenwerking met de lokale partners stukt. Het LET heeft de casus overgenomen van Jeugdbescherming Brabant (JBB) vanwege intimidatie en bedreiging van medewerkers van het JBB. Vader houdt zich, in contact met Anneke, niet aan de omgangsregeling die door de rechtbank bepaald is, maar hij ondervindt daarvan geen consequenties.

Het ZVH start een aantal gezamenlijke casusoverleggen en zet in op het verbeteren van de samenwerking. De samenwerking blijft echter moeizaam. Het ZVH besluit om afzonderlijk met partijen in gesprek te gaan. De lokale partners vinden de samenwerking met vader belangrijk. Het LET deelt deze visie niet en staat voor het belang van Anneke. Hierdoor komen partijen steeds meer tegenover elkaar te staan. Het ZVH krijgt dit verschil in visie helaas niet doorbroken. Het ZVH concludeert dat de huidige samenwerking niet in belang is van álle betrokkenen. Dit doet afbreuk aan een systeemgerichte aanpak die kan bijdragen aan een toekomst voor het hele gezin. Het LET regelt vóór de 18de verjaardag van Anneke dat de curator in positie is. De samenwerking tussen het ZVH en het LET stopt met wederzijds goedvinden. Op verzoek van de curator blijft het ZVH regie voeren op de samenwerking van de lokale partijen.

Het ZVH attendeert partners telkens op de vicieuze cirkel die is ontstaan, namelijk: hulp aan vader, moeder krijgt geen positie en Anneke krijgt niet de hulp die zij nodig heeft. De intimiderende vader zorgt voor veel wisselingen bij professionals en organisaties; ook de nieuwe professionals worden meegenomen in deze vicieuze cirkel.

Het ZVH betreft het Openbaar Ministerie (OM) die een rol inneemt in de begrenzing van vader. Alhoewel vader steeds grenzen overschrijdt, wordt hiervan door de hulpverleners geen aangifte gedaan. Het ZVH vraagt het OM om aan hulpverleners toe te lichten wat het doen van aangifte betekent. Hierdoor worden partners zich steeds bewuster van de grenzen die vader overschrijdt door zijn taalgebruik en intimiderende gedrag, maar ook door naar de instelling te gaan waar Anneke verblijft en het meenemen, zonder toestemming, van haar uit de instelling. Het ZVH zorgt en stimuleert dat de verbinding tussen de curator, instelling, politie, OM en burgemeester blijft bestaan (óók bij wisselingen van professionals) om af te stemmen over juridische (on)mogelijkheden.

Waar het eerst voor de hulpverlening moeilijk was om Anneke centraal te stellen lukt dat steeds beter. Vader wordt begrensd maar krijgt ook hulp aangeboden. Moeder komt, met haar hulpverlener, meer in positie en kan Anneke ondersteunen in het maken van de juiste keuzes.

Succesfactoren

Het Zorg- en Veiligheidshuis:

- ✓ Spiegelt partners in hun manier van hulpverlening en samenwerken;
- ✓ Maakt een vicieuze cirkel zichtbaar en doorbreekt deze;
- ✓ Maakt knelpunten bespreekbaar;
- ✓ Zorgt voor de optimale mix van partners die nodig zijn om de casus tot een succes te maken.

3.4 Pilot ketenveldnorm levensloopfunctie en beveiligde intensieve zorg

De pilot ketenveldnorm levensloopfunctie en beveiligde intensieve zorg Oost-Brabant is ontwikkeld om een sterke verbetering te realiseren in de ondersteuning, begeleiding en zorg voor mensen met gevaarlijk gedrag als gevolg van een psychische stoornis en/of een verstandelijke beperking. De pilot richt zich op mensen die geen strafrechtelijke titel (meer) hebben, onder 'reguliere' financieringsstromen vallen, maar wel een forensisch behandel- en begeleidingsklimaat met forensische expertise nodig hebben.

Professionals blijven zo lang als nodig betrokken, signaleren tijdig een mogelijke terugval en schalen begeleiding en zorg snel op en af. In de regio Oost-Brabant wordt een vangnet gecreëerd in de vorm van beveiligde zorg, mocht dat nodig zijn.

Het ZVH BNO speelt vanaf oktober 2019 in de pilotfase van de ketenveldnorm levensloopfunctie en beveiligde intensieve zorg Oost-Brabant een rol in het toegangsproces. Het toegangsproces omvat: aanmelding van casuïstiek, beeldvorming rondom casuïstiek, bespreking op adviestafel met experts en (mogelijk) voeren van procesregie.

In december 2019 zijn de eerste casussen uit de subregio Brabant Noordoost voorgelegd aan de regionale adviestafel.

Aanmelding in gemeente	Aanmeldende organisatie	Geincludeerd?
Oss	GGZ Oost-Brabant	Ja
Oss	GGZ Oost-Brabant	Ja
Oss	GGZ Oost-Brabant	Nee
s-hertogenbosch	Reinier van Arkel	Ja
s-Hertogenbosch	Reinier van Arkel	Nee
Meerijstad	GGZ Oost-Brabant	Ja

Figuur 11: Beknopt overzicht aanmeldingen pilot ketenveldnorm levensloopfunctie en beveiligde intensieve zorg (vanaf 21 oktober 2019).

Gezien de geringe ervaring die we als regio met de ketenveldnorm hebben opgedaan, zijn op basis van bovenstaande cijfers nog geen conclusies te trekken. Uit de pilot blijkt echter wel dat er casussen voor de ketenveldnorm aangemeld worden die niet allemaal bekend zijn bij het ZVH, terwijl zij in de kern wel dermate complex zijn dat ze in aanmerking komen voor procesregie door het ZVH.

Een ander bijeffect van de pilot is dat wanneer het casussubject niet geïnccludeerd wordt (niet voor de levensloopfunctie en beveiligde intensieve zorg in aanmerking komt), de aanmelder altijd een multidisciplinair advies meekrijgt vanuit de adviestafel. Ook blijkt in veel gevallen dat het ZVH in de casus procesregie inzet om de integrale aanpak te waarborgen.

“Aan de adviestafel zitten telkens dezelfde mensen. Hierdoor ontwikkel je gezamenlijke taal en verantwoordelijkheid voor deze uiterst complexe doelgroep.”

Een deelnemer aan de adviestafel

Een stelselmatige overlastgever

Cees veroorzaakt veel overlast. Hij gebruikt veel alcohol en leeft op straat. Hij schreeuwt en dreigt, is agressief en hij heeft een euthanasiewens. Hij is al jaren in beeld bij de GGZ. Na een korte detentie is hij geplaatst in een beschermd woonvoorziening buiten de regio. Na één maand loopt dit mis en keert Cees terug naar een gemeente in onze regio.

De casus wordt bij het Zorg en Veiligheidshuis (ZVH) aangemeld door de GGZ. Zij vinden dat er onvoldoende verbinding is tussen zorg en strafrecht. Cees is eerder opgenomen geweest met een rechterlijke machtiging (RM), maar was in de GGZ-instelling niet te handhaven. Zij zien daarom geen heil om nog een keer een RM aan te vragen. Ze vragen hulp aan de strafrechtketen, omdat dit probleem breder gedragen moet worden door partners. Partners kijken vooral naar de GGZ-instelling.

Het ZVH organiseert een eerste overleg met de betrokken partners. Het lange termijn doel dat de partners in het casusoverleg gezamenlijk vaststellen is dat Cees passende huisvesting heeft waar hij zonder overlast kan leven. Dit willen partners bereiken via vrijwillige of gedwongen hulpverlening. Bovendien zetten partners in op begrip voor elkaars standpunten en op eigenaarschap.

Politie en de GGZ-instelling krijgen geen grip op Cees. Hij krijgt een gebiedsverbod opgelegd via een bestuurlijke maatregel, maar hierdoor verplaatst de overlast naar een naastgelegen gemeente. Omdat passende huisvesting niet direct te realiseren is worden er *second best*-opties ingezet die telkens veel inspanning van partners vragen en steeds weer uitlopen op een deceptie. Door zijn gedrag komt Cees veel in beeld bij de politie. Het Openbaar Ministerie (OM) is betrokken vanuit de wet BOPZ en het reguliere strafrecht. Alle mogelijke opties in de zorg- en strafrechtketen worden uitgeprobeerd, maar niets leidt tot een duurzame oplossing en de mogelijkheden raken uitgeput.

Het ZVH houdt zicht op het lange termijn doel en de samenwerking die daarvoor nodig is. Als ultimum remedium legt uiteindelijk de rechter, op vordering van het OM, een ISD-maatregel op aan Cees. Er is een warme overdracht naar de penitentiaire inrichting die belast is met de tenuitvoerlegging van de ISD-maatregel. Cees krijgt de kans om met gebruik van forensische expertise een nieuwe start te maken. De maatschappij en professionals worden tijdelijk ontlast.

Succesfactoren

Het Zorg- en Veiligheidshuis:

- ✓ Creëert en behoudt eigenaarschap van de casus bij partners;
- ✓ Verbindt partners en bevordert de samenwerking;
- ✓ Blijft het lange termijn doel centraal stellen bij het opstellen en uitvoeren van het plan van aanpak;
- ✓ Benoemt de grenzen van organisaties en maakt dilemma's bespreekbaar.

4. Signalen 2019

In het ZVH BNO komen de domeinen zorg, veiligheid en bestuur samen. Hierdoor worden vraagstukken en knelpunten in uitvoering, beleid en op strategisch niveau zichtbaar. Op basis van knelpunten die naar voren komen uit de procesregie en adviezen, signaleert het ZVH BNO over de positieve ontwikkelingen en de knelpunten in de (keten)samenwerking.

De stuurgroep zorg en veiligheid wees tijdens de stuurgroepvergadering van 7 juni 2019 op het belang van het geven van signalen, en daaraan gekoppelde analyses en advies, aan partners. Hiermee dragen we als ZVH bij aan het optimaliseren van de (keten)samenwerking en integrale beleidsvorming in Brabant Noordoost.

We kiezen ervoor de signalen integraal onderdeel te laten zijn van het jaarverslag en de acties voor het ZVH, die voortvloeien uit de signalen, op te nemen in het jaarplan 2020. De adviezen aan de stuurgroep zorg en veiligheid kunnen, afhankelijk van de reactie van de stuurgroep, worden geagendeerd in de stuurgroepvergaderingen.

4.1 Verbinding met het netwerk

Na de fusie d.d. 1-1-2019 tussen het RVML en het Veiligheidshuis 's-Hertogenbosch e.o. (en de managementwissel in maart 2019) is er (opnieuw) kennis gemaakt met alle partners uit het netwerk. Vanuit meerdere partners werd het gevoel geuit dat het ZVH zich terugtrok op haar kerntaken en minder laagdrempelig benaderbaar was dan voorheen. Hoewel dit signaal verklaarbaar is vanuit het fusietraject, is dit voor een netwerkorganisatie als het ZVH geen goed signaal. We zijn er juist voor alle partners. Met een gedegen advies of het voeren van procesregie ondersteunen we de partners in het oplossen van complexe casuïstiek. De hernieuwde kennismaking heeft ertoe geleid dat er weer een betere verbinding is tussen het ZVH en de verschillende partners. Ook vloeien daaruit acties voort om de verbinding te bestendigen. In zijn algemeenheid is het voor het ZVH van belang om oog te houden voor de verbinding met alle netwerkpartners en ontwikkelingen die bij hen spelen. Hieronder worden een aantal voorbeelden beschreven.

Penitentiaire Inrichtingen

Zo is het contact met de Penitentiaire Inrichting in Vught en Grave verbeterd en zijn afspraken gemaakt om de werkwijze van het ZVH toe te lichten binnen de beide Pi's. De Pi's zijn een belangrijke vindplaats van complexe casuïstiek. Hoewel de re-integratie van (ex-) gedetineerden belegd is bij de individuele gemeenten, kan en mag het niet zo zijn dat de casemanager van de PI met een buikpijngevoel een gedetineerde laat gaan. Door te investeren op de bekendheid bij medewerkers van de PI, willen we bewerkstelligen dat zij samen met de gemeentelijke nazorgmedewerkers tot een gedegen keuze komen om een betrokkene al dan niet aan te melden. En natuurlijk kunnen zij altijd contact opnemen voor een advies.

Actie ZVH

- ✓ Het ZVH zet in op bekendheid binnen de PI Vught en PI Grave door bij casemanagers, maatschappelijk werkers en behandelaren presentaties te geven over onze taken en dienstverlening en de verhouding tussen de gemeentelijke nazorg ex-gedetineerden en het ZVH.

Advies aan stuurgroep

- Neem bij de evaluatie van de samenwerking binnen het ZVH in overweging om een vestigingsdirecteur al dan niet toe te laten treden tot de stuurgroep om de verbondenheid met deze partner te borgen.

Reactie stuurgroep

- De stuurgroep begrijpt de meerwaarde om de samenwerking met de PI Vught en PI Grave goed vorm te geven. Zij geeft aan in bredere zin na te willen denken hoe we deze samenwerking op inhoud vorm kunnen geven. De bedoeling is daarbij leidend, niet het overleggen. Het voorstel is om de PI Vught en PI Grave uit te nodigen om tijdens een verdiepingsbijeenkomst een toelichting te geven op een relevant thema en aan de hand daarvan het gesprek over de samenwerking aan te gaan.

Veilig Thuis

Hoewel in den lande de samenwerking tussen ZVH'n en Veilig Thuis weleens te wensen overlaat (er wordt zelfs gesproken van een concurrerende positie) is dat in onze regio niet het geval. Er is over en weer duidelijkheid over elkaars taken en verantwoordelijkheden. We zoeken elkaar regelmatig op om deze scherp te vast te houden en te onderzoeken waar we elkaar kunnen versterken. We zien echter ook dat de Veilig Thuis organisatie zich in een dynamische periode bevindt door het nieuwe handelingsprotocol, de nieuwe inkoopafspraken binnen de regio en de regionale uitrol van het programma Geweld Hoort Nergens Thuis (GHNT). Deze ontwikkelingen vergen in het netwerk van samenwerkende partners tijd om te landen en ingebed te raken. Hoewel we bij partners soms onbegrip of onduidelijkheid over de rol van Veilig Thuis tegenkomen, adviseren we partners altijd om met elkaar het gesprek aan te gaan. Veilig Thuis is immers in veel casuïstiek een regisserende partij om de acute veiligheid te bewerkstelligen.

Actie ZVH

- ✓ Het ZVH zet het contact met Veilig Thuis voort en breidt dit uit op managementniveau, zodat we nog meer de afstemming kunnen zoeken over het signaleren van complexe casuïstiek, de betrokkenheid in een casus en de positie van Veilig Thuis in het netwerk.

Advies aan stuurgroep

- De aansturing van het programma GHNT Brabant Noordoost is belegd bij de stuurgroep zorg en veiligheid. Inkoop en functioneren van Veilig Thuis ligt op een andere tafel. Gezien de verbinding hiertussen, adviseren we de stuurgroep scherp te blijven op de eigen rol en de richting die de stuurgroep kiest voor het programma GHNT. De projectleider GHNT kan hierin een ondersteunende rol vervullen.

Reactie stuurgroep

- De stuurgroep neemt dit advies over.

Openbaar Ministerie

Zoals in paragraaf 3.2 reeds is verwoord, is de verbinding met het OM sterk verbeterd. De betrokkenheid van het OM in complexe casuïstiek is beter en steviger dan in voorgaande jaren. In 2019 was het OM in 72% van de casussen waarbij procesregie is ingezet betrokken, tegenover 45% in 2018. Ook de korte lijnen tussen de procesregisseurs en de verschillende officieren van justitie en parketsecretarissen is goed, hoewel er verschillen tussen individuele medewerkers blijven bestaan. De afspraken over de minimumnormen die we kunnen verwachten van het OM zullen hierin meer duidelijkheid voor het OM en het ZVH brengen. De verbinding met ZSM (als bedrijfsonderdeel van het OM) blijft achter bij deze positieve ontwikkeling. Hoewel ZSM voor veel ZVH'n een belangrijke vindplaats is voor complexe casuïstiek, blijkt dat in de regio Oost Brabant ZSM niet of nauwelijks casuïstiek aangemeld wordt bij de ZVH'n. De managers van beide ZVH'n hebben dit individueel en gezamenlijk aangekaart. Ook pogingen van de gebiedsofficier om ZSM te attenderen op de mogelijkheid tot aanmelding van casuïstiek bij het ZVH, hebben nog geen zichtbare resultaten opgeleverd. Hoewel het commitment door de gebiedsofficier en het stuurgroep lid van het OM is uitgesproken heeft deze ontwikkeling meer tijd nodig. Er zijn wel goede afspraken met ZSM gemaakt over de ZSM-adviezen die bij alle lopende casuïstiek bij het ZVH worden opgesteld, indien er sprake is van een strafrechtelijk kader. Deze adviezen kunnen door de OvJ meegenomen worden bij de afdoeningsbeslissing.

Actie ZVH

- ✓ Het ZVH wil samen met ZSM onderzoeken welke casuïstiek die op de ZSM-tafel besproken wordt, geschikt is om aan te melden bij het ZVH. Het ZVH neemt hiertoe het initiatief (in samenwerking met ZVH BZO). Bij het onderzoek wordt ook de verhouding met de lokale driehoeken meegenomen.

Advies aan stuurgroep

- Maak hiervan een prioritair aandachtspunt en blijf op de hoogte van de voortgang gedurende het jaar.

Reactie stuurgroep

- De verhouding tussen ZSM en ZVH wordt onderzocht; de voorbereiding vindt reeds plaats. Bij het OM heeft dit onderzoek in 2020 hoge prioriteit. Daarbij wordt op verzoek van de stuurgroep bij het onderzoek ook de verhouding met de lokale driehoeken meegenomen. Dit is een aanvulling op het oorspronkelijke actiepunt van het ZVH. Om de stuurgroep op de hoogte te houden van de vorderingen wordt in de loop van 2020 bekeken op welke wijze hierover een terugkoppeling plaatsvindt.

4.2 Ontwikkelingen binnen gemeenten

Ook bij gemeenten zien we positieve ontwikkelingen. Het AVE-model wordt vaak gehanteerd, dan wel op de achtergrond gebruikt om regie te voeren op (complexe) casuïstiek en de wijze van opschaling te bepalen. We zien dat steeds meer gemeenten hun rol en verantwoordelijkheid nemen in complexe zorg- en veiligheidscasuïstiek door gemeentelijke procesregie te voeren. Een mooie ontwikkeling: als gemeente ben je er immers voor álle inwoners, ook voor die inwoners waar zelfredzaamheid en eigen regie niet vanzelfsprekend is. Vooral op uitvoerend en beleidsniveau wordt de samenwerking nadrukkelijk gezocht en gevonden.

Actie ZVH

- ✓ Investeren in de bekendheid van het ZVH bij de SWT's, BJJ's, gebiedsteams en dergelijke;
- ✓ Onderzoeken verhouding procesregie door het ZVH en gemeentelijke procesregierol bij complexe zorg- en veiligheidscasuïstiek en hier met gemeenten werkafspraken over maken;
- ✓ Adviseren op beleidsniveau rondom gemeentelijke procesregie in complexe casuïstiek;
- ✓ Fungeren als vraagbaak en sparringpartner voor gemeentelijke procesregisseurs

Advies aan stuurgroep

- Wat helpend is bij de verbinding van zorg en veiligheid binnen de gemeentelijke organisatie is als dit ook bestuurlijk zijn beslag krijgt in de lokale driehoek door bijvoorbeeld uit te breiden naar vierhoek of door thema-overleggen te organiseren op het niveau van de lokale driehoek waarbij wethouders aansluiten.

Reactie stuurgroep

- Neem dit advies mee in het onderzoek naar de verhouding tussen gemeentelijke procesregie en procesregie door het ZVH bij complexe zorg- en veiligheidsproblematiek (zie actie ZVH).

4.3 Stuurgroep zorg en veiligheid

De rol van de stuurgroep zorg en veiligheid is nog niet uitgekristalliseerd. Bij de fusie is er nadrukkelijk voor gekozen een scheiding te maken tussen inhoudelijke vraagstukken en beheervraagstukken. Er zijn in 2019 aanvullende afspraken gemaakt, maar ondanks dat wordt de stuurgroep nog niet maximaal benut. Zo is de terugkoppeling van de stuurgroepleden aan de driehoeken basisteam (in geval van de burgemeesters die stuurgroeplid zijn) en de relevante gremia binnen het sociaal domein (in geval van de wethouders die stuurgroeplid zijn) te vrijblijvend. Voor een goede samenwerking in het netwerk is het ZVH afhankelijk van een goede terugkoppeling door de stuurgroepleden. Ondanks dat hierover in het samenwerkingsconvenant afspraken zijn gemaakt, wordt hieraan in de praktijk niet (eenduidig) uitvoering gegeven.

Bovendien is de verhouding tussen de stuurgroep zorg en veiligheid en de regionale programmaraad zorg en veiligheid (PRZV) een gecompliceerde. Enkele partners, zoals OM, politie en 3RO¹² zien liever één gremium op regionaal niveau. Gemeenten vinden dit voor nu een stap te ver.

Actie ZVH

- ✓ Met de stuurgroep zorg en veiligheid in gesprek over de vraag op welke manier gemeentelijke stuurgroepleden hun achterban wensen te informeren en wat ze hierbij nodig hebben van de manager.

Advies aan stuurgroep

- Bespreekbaar houden van het bestaan van de stuurgroep zorg en veiligheid en PRZV naast elkaar, zonder daarbij als stuurgroep in te leveren aan daadkracht.

Reactie stuurgroep

- De stuurgroep stelt zich op het standpunt dat als het handiger georganiseerd kan worden, daarvoor gekozen moet worden. Maar eerst moet ervoor gezorgd worden dat we de goede dingen doen.

¹² 3RO staat voor 3 reclasseringsorganisaties: Reclassering Nederland, Stichting Verslavingsreclassering GGZ en Stichting Leger des Heils Jeugdbescherming en & Reclassering.

4.4 Specifieke thema's

Wet verplichte GGZ en de Wet Zorg en Dwang

Gemeenten en partners zijn druk bezig geweest om de noodzakelijke voorzieningen te treffen om uitvoering te geven aan de Wet verplichte GGZ (WvGGZ). Desondanks kan in de beginfase bij partners onduidelijkheid bestaan rondom de procedure tot zorgmachtiging of crisismaatregel. Ook zullen bij de daadwerkelijke uitvoering van de wet nog inhoudelijke vraagstukken opspelen en uitgewerkt moeten worden. Dit vergt tijd, maar vraagt vooral ook om verwachtingenmanagement tussen uitvoerende partners over en weer.

Voor de Wet Zorg en Dwang (Wzd) geldt dat de betrokken convenantpartners nog niet klaar zijn (of gestart zijn) met de implementatie van die wet. Welke consequenties dit in 2020 zal hebben in casuïstiek kunnen we nu niet volledig overzien.

Actie ZVH

- ✓ Monitoren in hoeveel casuïstiek de Wzd voor problemen zorgt nu deze niet volledig is geïmplementeerd en periodiek afgeven van signalen uit het netwerk hierover aan de stuurgroep zorg en veiligheid;
- ✓ Inbrengen van signalen en knelpunten bij het Regionaal Overleg WvGGZ en/of de Programmaraad Zorg en Veiligheid (evt. via het Regiobureau Integrale Veiligheid).

Advies aan stuurgroep

- Zorg dat voor de implementatie van de Wzd eveneens een regionaal implementatietraject gestart wordt. Zorg voor *sense of urgency* voor dit onderwerp.

Reactie stuurgroep

- Het probleem ligt niet alleen bij de implementatie van de Wzd. Er zijn problemen rondom de beschikbaarheid, financiering en capaciteit van zorgpersoneel bij crisisbedden. In de stuurgroep zorg en veiligheid zitten niet alle relevante partijen aan tafel om dit probleem gezamenlijk aan te kunnen pakken. Er zijn voor nu door de betrokken partijen tijdelijke noodverbanden getroffen, om ervoor te zorgen dat er in casuïstiek geen grote problemen ontstaan.

LVB-problematiek

Steeds vaker herkennen we als partners in casuïstiek dat er sprake is van LVB(+)-problematiek.¹³ Het herkennen en aanpakken van deze problematiek vraagt om andere kennis en expertise, een andere aanpak en daarmee ook andere partners dan de reguliere partners die bij het ZVH betrokken zijn. Hoewel we in casuïstiek deze partners bereid vinden om aan te sluiten en zich in te zetten, is hier nog veel winst te behalen. Meer bekendheid en deskundigheid rondom (het herkennen en werken met) LVB-problematiek procesregisseurs en bij partners wenselijk.

Actie ZVH

- ✓ Investeren in deskundigheid over dit onderwerp bij procesregisseurs en partners.

Advies aan stuurgroep

- Neem bij de evaluatie van de samenwerking de overweging mee over het al dan niet toe laten treden van een organisatie met kennis over deze doelgroep tot de stuurgroep om de verbondenheid te borgen.

Reactie stuurgroep

- De stuurgroep begrijpt de meerwaarde om de samenwerking met de LVB-sector goed vorm te geven. Zij geeft aan in bredere zin na te willen denken hoe we deze samenwerking op inhoud vorm kunnen geven. De bedoeling is daarbij leidend, niet het overleggen.

¹³ Iemand behoort tot de doelgroep LVB wanneer het IQ tussen de 50 en 70 ligt en wanneer de adaptieve vaardigheden (conceptuele, sociale en praktische vaardigheden) niet voldoen aan wat gezien leeftijd en cultuur van de persoon verwacht wordt. Met de term LVB+ worden niet alleen mensen met een LVB bedoeld, maar ook zwakbegaafden (IQ tussen de 70 en 85), mits zij ernstige gedragsproblemen vertonen.

Dubbel- en triple problematiek

In steeds meer casuïstiek zien we dat er sprake is van dubbelproblematiek (bijv. verslaving en psychiatrie) of triple problematiek (bijv. verslaving, psychiatrie en LVB-problematiek). In deze casuïstiek zien we aan tafel altijd een 'struggle' tussen partners over verantwoordelijkheid. Welke problematiek voert de boventoon of is voorliggend en maakt dus een interventie vanuit ggz, verslaving of LVB noodzakelijk? Vaak stagneert dit het proces om te komen tot een plan van aanpak en de uitvoering daarvan. Dit frustreert de samenwerking en leidt in sommige gevallen tot excessieve situaties.

Actie ZVH

- ✓ We blijven deze knelpunten signaleren en zullen in de toekomst in casuïstiek sneller opschalen binnen de betreffende organisatie om een doorbraak te forceren. Stagnatie van het proces leidt er immers toe dat niemand zich verantwoordelijk voelt/maakt. Dit terwijl we als netwerk hebben afgesproken dat we moeten doen wat nodig is om deze complexe casuïstiek aan te pakken. Dit alles vanuit een gedeelde verantwoordelijkheid.

Advies aan stuurgroep

- Dring er bij de betreffende convenantpartners (ggz en verslavingszorg) op aan dat zij zich gezamenlijk verantwoordelijk maken voor deze doelgroep. Hierover concrete afspraken maken en dit terugkoppelen aan de stuurgroep.

Reactie stuurgroep

- De stuurgroep is bekend met het probleem, maar heeft zich niet uitgesproken over een eventuele rol hierin.

Re-integratie (ex-)gedetineerden

In juli 2019 is het nieuwe bestuurlijk akkoord re-integratie (ex-)gedetineerden op landelijk niveau ondertekend door gemeenten (VNG), DJI en (voor het eerst) door de 3RO. Dit akkoord moet vervolgens (sub)regionaal ingebed worden. Een mooie kans om als (sub)regio een gezamenlijk statement te maken en gezamenlijk aan de lat te gaan staan om de knelpunten in de huidige samenwerking op te lossen. Voor alle partners is hierbij winst te behalen. Gemeenten, DJI en de 3RO hebben samen de handreiking *'Richting geven aan re-integratie in de praktijk'* geschreven. Deze handreiking biedt richtlijnen voor de lokale invulling van het bestuurlijk akkoord.¹⁴

Advies aan stuurgroep

- Initieer besluitvorming of agendeer dit onderwerp op de juiste tafel om te komen tot een besluit of en hoe het nieuwe bestuurlijk akkoord re-integratie (ex-) gedetineerden (sub)regionaal ingebed kan worden, welke partners hierbij betrokken moeten zijn en wie daar de kartrekker van wordt.

Reactie stuurgroep

- De stuurgroep gaat ervan uit dat DJI hierin als kartrekker zal optreden, eventueel met een aanjagende rol vanuit het VLOT (Verbindend Landelijk OndersteuningsTeam).

¹⁴ Het gaat hier niet om uitvoering van de reguliere taak t.b.v. de re-integratie van (ex-) gedetineerden (adhv de 5 primaire leefgebieden) door medewerkers van het ZVH. Deze taak wordt in de regio Brabant Noordoost door de individuele gemeenten uitgevoerd.

Huisvesting

Er is een gebrek aan passende (individuele) woningen voor mensen die niet in een groep geplaatst kunnen worden. Ook dit is een onderwerp dat in casuïstiek vaak voor stagnatie zorgt. Iedereen erkent de noodzaak tot goede en passende huisvesting. Toch lijkt op dit onderwerp geen of weinig vooruitgang geboekt te worden, terwijl dit steeds belangrijker wordt. Immers bij de implementatie van de WvGGZ is huisvesting een van de essentiële voorwaarden waarin door gemeenten moet worden voorzien.

Advies aan stuurgroep

- Geef dit knelpunt prioriteit in het Regionaal Overleg WvGGZ (ambtelijk/beleidsmatig) en de Programmaraad Zorg en Veiligheid (bestuurlijk).

Reactie stuurgroep

- De stuurgroep neemt dit advies over.

Radicalisering

Hoewel in de regio Brabant-Noordoost het aantal casussen, waarin (mogelijk) sprake is van radicalisering, beperkt is, moeten we ervoor zorgen dat we in de toekomst voldoende geëquipeerd zijn om dit soort casuïstiek op te pakken. Alleen al gezien het feit dat er mogelijk terugkeerders in onze regio gehuisvest kunnen worden. Maar natuurlijk ook om te voorkomen dat radicalisering onnodig langer voortduurt en zich verder verspreid. Het radicaliseringsproces is veelal een uiting van sociale en maatschappelijke uitsluiting. Dit vraagt om deskundigheid bij een groot aantal partners. Ook vraagt het om een gemeentelijke totaal aanpak. Vooral preventieve inzet vanuit de gemeente is een belangrijke stap voorwaarts. Met betrekking tot de repressieve aanpak, waarvoor door gemeenten een convenant is afgesloten, is het noodzakelijk om de huidige werkwijze te evalueren en stappen tot uniformiteit en verbeteringen te zetten. Deze evaluatie staat gepland voor 2020.

Actie ZVH

- ✓ Een gedegen advies aan de stuurgroep zorg en veiligheid over mogelijk toekomstige deelname aan of voorzitten van de weegtafel door het ZVH BNO

Advies aan stuurgroep

- Wees ambassadeur van dit onderwerp binnen de eigen organisatie en zorg voor voldoende kennis van dit thema binnen de eigen organisatie.

Reactie stuurgroep

- De stuurgroep neemt dit advies over.

Problematische jeugdgroepen

Binnen het netwerk van het ZVH is steeds meer aandacht voor de aanpak van problematische jeugdgroepen. Ook in casuïstiek zien we dit thema terugkomen.¹⁵ Dit soort problematiek vraagt om een integrale aanpak vanuit de gemeente en partners. Ook bij het ZVH staat dit onderwerp op de agenda, omdat procesregie op jongeren uit een jeugdgroep wat extra's van het ZVH vraagt.

Actie ZVH

- ✓ Ontwikkelen van een aanpak voor procesregie op kopstukken uit problematische jeugdgroepen;
- ✓ Inhoudelijke deskundigheidsbevordering bij procesregisseurs zodat zij voldoende geëquipeerd zijn om in voorkomende complexe casuïstiek waarin dit thema speelt tot een integraal plan van aanpak te kunnen komen.

Intergenerationele overdacht van (huiselijk) geweld en criminaliteit

Zoals gezegd zijn in 2019 een aantal casussen opgepakt waarbij sprake was van intergenerationele overdracht¹⁶. In de loop van 2020 zal inhoudelijk meer zicht zijn op het verloop van de casus en de uitkomst daarvan.

Actie ZVH

- ✓ Evalueren van de lopende casuïstiek en de rol van het ZVH hierin.

¹⁵ Zie ook paragraaf 3.3.2.

¹⁶ Zie ook paragraaf 3.3.1.

Stalking

We zien een toename in het aantal meldingen van casussen waarin sprake is van stalking in de relationele sfeer. Vermoedelijk wordt dit veroorzaakt door het rapport van de Inspectie van Justitie & Veiligheid, n.a.v. de stalking door Bekir. E, en de aanbevelingen die hierin zijn opgenomen. De ketenpartners in het Zorg- en Veiligheidshuis Rotterdam-Rijnmond hebben een verscherpte gezamenlijke aanpak voor stalking opgesteld. Deze aanpak komt in 2020 ook op landelijk niveau beschikbaar.

Actie ZVH

- ✓ Het ZVH zal de gezamenlijke aanpak stalking bestuderen en, voor zover nodig en mogelijk, implementeren in het interne werkproces.

Bijlage 1: Voortgang jaarplan 2019

Huis op orde

Informatiedeling en privacy

Actiepunt	Voltooid in 2019	Niet voltooid in 2019	Toelichting
Uitvoeren van een DPIA (Data Protection Impact Assessment)	☐	☒	In 2019 is vanuit de VNG een DPIA-traject opgestart. Wij fungeren als pilot ZVH. De DPIA zal naar verwachting in Q2 2020 afgerond worden. De acties die hieruit voortvloeien zullen in 2020 opgepakt worden.
Inbedding van de afspraken uit het privacy protocol in de dagelijkse uitvoering van werkzaamheden en casusoverleggen in het ZVH	☒	☐	Privacy en gegevensverwerking zijn standaard onderwerpen bij interne casuïstiekbesprekingen, maar ook bij casuïstiekbesprekingen met partners. Daarnaast worden meer algemene privacy-issues tijdens het teamoverleg besproken.
Continueren van deelname door de manager in de landelijke werkgroep gegevensdeling in het zorg- en veiligheidsdomein.	☒	☐	
Thema informatiedeling en privacy onder de aandacht brengen van partners via bijeenkomsten en trainingen	☒	☐	Er heeft één training gegevensdeling en privacy in de regio Brabant Noordoost plaatsgevonden. Deze was bedoeld voor deelnemers van casusoverleggen in het ZVH. De training is verzorgd door de VNG en gefaciliteerd door het ZVH. Daarnaast heeft er een workshop gegevensdeling plaatsgevonden tijdens de verdiepingsbijeenkomst voor uitvoering en beleid, georganiseerd door het ZVH. Deze workshop werd verzorgd door de VNG.

Organisatie

Actiepunt	Voltooid in 2019	Niet voltooid in 2019	Toelichting
Procesmatig en inhoudelijk invulling geven aan de besturingsstructuur zoals in het samenwerkingsconvenant is neergelegd	☒	☐	De stuurgroep, het dagelijks bestuur en de consultatiegroep hebben in 2019 inrichtingsdocumenten vastgesteld. Hiermee zijn (nadere) procesafspraken gemaakt over de bestuurlijke en ambtelijke overleggen in het ZVH BNO.

Positionering

Actiepunt	Voltooid in 2019	Niet voltooid in 2019	Toelichting
Uitdragen van de visie dat het ZVH hét samenwerkingsverband is waar partners uit het zorg- én veiligheidsdomein hun expertise en ervaring samenbrengen om gezamenlijk een doorbraak te realiseren bij de aanpak van complexe domeinoverstijgende casuïstiek.	☒	☐	

Verbinding met het netwerk

Algemeen

Actiepunt	Voltooid in 2019	Niet voltooid in 2019	Toelichting
Het organiseren van twee verdiepingsbijeenkomsten voor netwerkpartners op bestuurlijk niveau	☒	☐	
Het organiseren van minimaal één verdiepingsbijeenkomst voor netwerkpartners op uitvoerend en beleidsniveau	☒	☐	
Verspreiden van periodieke rapportages aan convenantpartners	☒	☐	De eerste jaarrapportage van het ZVH wordt in het voorjaar van 2020 aan de convenantpartners verzonden.
De nieuwe manager van het ZVH maakt kennis met alle convenantpartners en overige relevante netwerkpartners; zowel op	☒	☐	

bestuurlijk, management- als beleids- en, indien nodig, uitvoerend niveau			
De manager is lid van de Landelijke Vereniging Managers Veiligheidshuizen	☒	☐	

Zorg- en veiligheidsdomein gemeenten

Actiepunt	Voltooid in 2019	Niet voltooid in 2019	Toelichting
Het ZVH gebruikt zijn expertiserol op het gebied van multidisciplinaire zorg- en veiligheidsproblematiek om de verbinding tussen zorg en veiligheid binnen de aangesloten gemeenten verder te versterken. Aan de hand van het AVE-model en best practices uit de 16 aangesloten gemeenten wordt meegedacht over hoe deze verbinding tot stand gebracht kan worden en worden gemeenten met elkaar in verbinding gebracht om ervaringen uit te wisselen en van elkaar te leren	☒	☐	
Investeren in bekendheid en herkenbaarheid bij en verbinding met het gemeentelijk sociaal domein en veiligheidsdomein	☒	☐	
Continueren van accountgesprekken door procesregisseurs met ambtenaren van aangesloten gemeenten op beleidsniveau	☒	☐	

Sociale wijkteams

Actiepunt	Voltooid in 2019	Niet voltooid in 2019	Toelichting
Het raamwerk van het AVE-model gebruiken om de kennis over escalatie en op- en afschaling bij Sociale Wijkteams te versterken. Het is niet zozeer aan het ZVH om kennis over te brengen, maar met name om ontwikkelingen bij gemeenten binnen de regio	☒	☐	

zichtbaar te maken en te zorgen dat kennis tussen gemeenten onderling en met overige partners gedeeld wordt			
---	--	--	--

Justitiële partners

Actiepunt	Voltooid in 2019	Niet voltooid in 2019	Toelichting
Onderzoek doen naar de verbinding met het OM en de positie van het OM in het ZVH, mede naar aanleiding van het programma 'Straf met Zorg' van het OM, waarin o.a. de relatie tussen het ZVH en het OM onderzocht wordt	☒	☐	In gesprek met het OM is over en weer gekeken naar de mogelijkheden en verwachtingen van elkaars inzet. Dit resulteert begin 2020 in afspraken op arrondissementsniveau.
Bekendheid en meerwaarde van het ZVH bij OM en ZSM vergroten	☐	☒	De relatie met het OM is sterk verbeterd. Bekendheid en meerwaarde van het ZVH zijn voor het OM duidelijk en de contacten zijn goed. Bij ZSM is dit echter nog niet gelukt.
Onderzoek doen naar verbinding met OM, ZSM en Reclassering in de regio Oost-Brabant	☐	☒	Dit actiepunt is voltooid voor wat betreft het OM en de Reclassering, maar niet voltooid voor wat betreft ZSM.

Veilig Thuis

Actiepunt	Voltooid in 2019	Niet voltooid in 2019	Toelichting
Versterken verbinding ZVH en Veilig Thuis	☒	☐	Veilig Thuis Brabant Noordoost en het ZVH komen samen tot de conclusie dat de samenwerking goed is. Veilig Thuis medewerkers sluiten, wanneer nodig, aan bij casusoverleggen.
Onderzoek doen naar verhouding tussen ZVH en de werkwijze MDA++	☒	☐	Er zijn nog geen duidelijke uitspraken over de manier waarop MDA++ vorm gegeven wordt in de keten. De projectleider MDA++ Brabant Noordoost start in december 2019. Het ZVH blijft betrokken bij deze ontwikkeling.

Specifieke thema's zorg en veiligheid

In het ZVH wordt in de eerste plaats op operationeel niveau onafhankelijke procesregie gevoerd op domeinoverstijgende, complexe casuïstiek. Niet een specifiek thema, maar de complexiteit van de casus is leidend. De stuurgroep buigt zich daarnaast op tactisch en strategisch niveau over actuele thema's en ontwikkelingen die het ZVH raken en wordt hierin ondersteund door de manager.

Aanpak van radicalisering en (gewelddadig) extremisme

Actiepunt	Voltooid in 2019	Niet voltooid in 2019	Toelichting
In kaart brengen welke overlegtafels zich op dit moment over dit thema buigen en welke, voor het ZVH relevante, ontwikkelingen er zijn	☒	☐	
Deskundigheidsbevordering bij procesregisseurs zodat zij voldoende geëquipeerd zijn om in voorkomende complexe casuïstiek signalen te herkennen en de benodigde experts in te schakelen om te komen tot een integraal plan van aanpak	☒	☐	
Onderzoek naar verhouding ZVH en Weegtafel Radicalisering en Jihadisme Oost-Brabant	☒	☐	

Sluitende aanpak personen met verward gedrag

Actiepunt	Voltooid in 2019	Niet voltooid in 2019	Toelichting
In kaart brengen welke overlegtafels zich op dit moment over dit thema buigen en welke, voor het ZVH relevante, ontwikkelingen er zijn	☒	☐	

In samenwerking met de projectleider verkennen of en, zo ja, op welke wijze het uitvoeringsinstrument ZVH kan bijdragen aan een succesvolle implementatie van de pilot ketenveldnorm levensloopfunctie en beveiligde intensieve zorg in de regio Brabant Noordoost	☒	☐	De stuurgroep zorg en veiligheid heeft besloten dat het ZVH BNO, evenals het ZVH BZO, een rol vervult in de toegang tot de pilot ketenveldnorm levensloopfunctie en beveiligde intensieve zorg Oost-Brabant. Uit de eerste ervaringen blijkt dat er vaak ook procesregie nodig is voor de aangemelde casuïstiek.
In beeld brengen hoe de gemeenten en andere partners de nieuwe taken uit de WvGGZ zullen invullen, zodat we partners hierover goed kunnen adviseren.	☒	☐	Er is, in opdracht van het ZVH, een stageonderzoek uitgevoerd naar de inhoud van de Wet verplichte ggz (WvGGZ), de Wet forensische zorg (Wfz) en de Wet zorg en dwang (Wzd) t.b.v. de deskundigheidsbevordering van de procesregisseurs. Daarnaast heeft de stagiaire onderzocht hoe de wetten door partners geïmplementeerd worden. Op basis van het stageonderzoek heeft het ZVH bepaalt wat onze rol is en welke kennis hiervoor nodig is.
In het voorjaar van 2019 wordt, in opdracht van het ZVH, een afstudeeronderzoek uitgevoerd om de gevolgen van de Wet verplichte ggz (WvGGZ), de Wet forensische zorg (Wfz) en de Wet zorg en dwang (Wzd) voor de samenwerking in kaart te brengen.	☒	☐	Zie bijlage 2 'Factsheet thes WvGGZ, Wzd, Wfz'.

Tenuitvoerlegging van sancties

Actiepunt	Voltooid in 2019	Niet voltooid in 2019	Toelichting
De aard van de problematiek waar het ZVH zich op richt, maakt het onvermijdelijk dat een deel van de cliënten met detentie te maken krijgt. In geval van kortdurende detentie, blijft het ZVH in de meeste gevallen betrokken. Het ZVH wil, indien het ZVH vooraf betrokken is bij een cliënt, de overdracht richting de PI verbeteren en onderzoeken op welke manier de terugkeer (bijvoorbeeld bij een ISD-maatregel) beter vorm gegeven kan worden waarbij partners ieder hun rol, taak en verantwoordelijkheden behouden.	☒	☐	Er is verbinding gezocht met PI Vught en de PI Grave. Er is afgesproken dat procesregisseurs van het ZVH in de PI Vught voorlichting gaan geven over het ZVH en wat het ZVH voor de PI kan betekenen. Dit zodat de casemanagers het ZVH kunnen inschakelen indien einde detentie nadert en er zorgen zijn over de terugkeer van de gedetineerde in de maatschappij.

Hiermee zet het ZVH in 2019 in op meer verbinding met justitiële partners om uiteindelijk, cf. de landelijke meerjarenagenda, tot afspraken te komen over de rol van het ZVH bij de advisering en/of tenuitvoerlegging van sancties ¹⁷			Met de PI Grave heeft een gesprek plaatsgevonden over hoe het ZVH zijn adviesrol kan gebruiken bij de re-integratie van (ex-)gedetineerden.
---	--	--	---

¹⁷ Het gaat hier niet om uitvoering van de reguliere taak t.b.v. de re-integratie van (ex-) gedetineerden (a.d.h.v. de 5 primaire leefgebieden). Deze taak wordt in de regio Brabant Noordoost door de individuele gemeenten uitgevoerd.

Bijlage 2: Factsheet thesis Wvggz, Wzd, Wfz

“De interorganisationele samenwerking tussen convenantpartners van het Zorg- en Veiligheidshuis Brabant Noordoost, ten tijde van wetswijzigingen in de GGZ”

Wet verplichte GGZ (WvGGZ)

Het onderzoek laat zien dat de implementatie en uitvoering van de WvGGZ vraagt om een nauwe samenwerking tussen convenantpartners. De nieuwe wet belegt taken bij een groter aantal convenantpartners dan dat het geval was binnen de Wet BOPZ. Om deze taken goed op elkaar af te stemmen is het van belang dat convenantpartners kennis hebben van het complete WvGGZ plaatje en dus verder kunnen kijken dan de eigen, wettelijke taak. Daarnaast is het van belang dat convenantpartners elkaar weten te vinden, elkaar kennen en inhoudelijke vragen aan elkaar durven te stellen. Risico's van de wetgeving zijn te vinden in de complexe structuur en de vele verplichte contactmomenten.

Naast de komst van de WvGGZ zijn er nog andere maatschappelijke ontwikkelingen die invloed hebben op de implementatie van de nieuwe wet. De ambulantisering van de GGZ, de politie die terug gaat naar haar kerntaak, de gemeente die steeds meer zorgverantwoordelijkheden krijgt en het maatschappelijk groeiende probleem rondom 'verwarde personen'.

Om de wetgeving succesvol te implementeren moeten organisaties een gezamenlijke verantwoordelijkheid nemen en een eenduidig werkproces neerzetten. Afstemming en nauwe samenwerking op alle niveaus is hierbij van belang (operationeel, tactisch en strategisch). Uit het onderzoek blijkt echter wel dat geïnterviewde convenantpartners de huidige samenwerking als positief ervaren en vertrouwen hebben in de toekomstige samenwerking.

Radboud Universiteit Nijmegen

Uit het onderzoek blijkt dat de implementatie van de Wet verplichte GGZ een grote invloed heeft op interorganisationele samenwerking tussen convenantpartners van het Zorg- en Veiligheidshuis Brabant Noordoost (ZVH BNO)

Wet forensische zorg (Wfz)

Uit het onderzoek blijkt dat convenantpartners voor hun eigen organisatie geen gevolgen zien bij de invoering en implementatie van de Wfz. Het interim besluit uit 2011 heeft gezorgd voor een prettige overgang naar de Wfz. De sector heeft echter veel last van maatschappelijke ontwikkelingen zoals merkbare invloed van de AVG en de politieke druk door ingrijpende gebeurtenissen. Het koppelartikel tussen de Wfz en de WvGGZ (artikel 2.4) is nog weinig bekend bij partners. De invloed van dit artikel is hierdoor niet in te schatten obv dit onderzoek.

Wet zorg en dwang (Wzd)

De convenantpartners van het ZVH BNO zijn ten tijde van het onderzoek niet bezig met de implementatie van de Wzd. Hoewel implementatie uitblijft, blijkt wel dat de wet gevolgen heeft voor convenantpartners zoals het OM, gemeenten en zorgpartners die werken met bijvoorbeeld de LVB doelgroep (licht verstandelijke beperking). Hoewel gemeenten geen wettelijk taak hebben binnen deze wet blijven zij toch zorgplicht dragen voor burgers. Wanneer de Wzd niet goed geïmplementeerd wordt zullen gemeenten meer casuïstiek zien van burgers die tussen wal en schip vallen. Een goede afstemming van wetgeving en samenwerking tussen de juiste partners moet dit voorkomen.

Uit het onderzoek blijkt dat de implementatie van de Wet forensische zorg een geringe invloed heeft op de convenantpartners van het Zorg- en Veiligheidshuis Brabant Noordoost. Uit het onderzoek blijkt dat implementatie van de Wet zorg en dwang uitblijft, maar dat deze wet wel invloed heeft op de taken van en samenwerking tussen partners. De invloed van het uitblijven van deze implementatie is niet duidelijk geworden uit het onderzoek.

Bijlage 3: Exploitatieoverzicht 2019 + toelichting

UITGAVEN 2019	Begroot	Werkelijk	Verschil
PERSONEEL			
Manager	€ 106.000	€ 99.064	€ 6.936
Managementondersteuning	€ 50.000	€ 53.502	-€ 3.502
Procesregie	€ 456.000	€ 462.739	-€ 6.739
TOTAAL PERSONEEL	€ 612.000	€ 615.304	-€ 3.304
ORGANISATIE			
Training en opleiding	€ 10.000	€ 4.576	€ 5.424
Personeelsactiviteiten	€ 2.000	€ 850	€ 1.150
Representatie	€ 2.000	€ 1.714	€ 286
Reiskosten	€ 5.000	€ 13.234	-€ 8.234
Overige dienstverlening	€ 2.000	€ 4.373	-€ 2.373
TOTAAL ORGANISATIE	€ 21.000	€ 24.747	-€ 3.747
HUISVESTING (incl. servicekosten)	€ 60.000	€ 58.039	€ 1.961
BEHEER			
Personeelsondersteuning	€ 2.750	€ 2.750	€ 0
Controlling	€ 6.500	€ 6.500	€ 0
Administratie	€ 2.500	€ 2.500	€ 0
ICT	€ 14.250	€ 14.250	€ 0
TOTAAL BEHEER	€ 26.000	€ 26.000	€ 0
KANTOOR			
Netwerk	€ 1.500	€ 0	€ 1.500
Drukwerk	€ 1.000	€ 1.642	-€ 642
TOTAAL KANTOOR	€ 2.500	€ 1.642	€ 858
TOTAAL UITGAVEN	€ 721.500	€ 725.733	-€ 4.233

INKOMSTEN 2019	Begroot	Werkelijk	Verschil
Rijksbijdrage	€ 251.000	€ 251.020	€ 20
Bijdragen gemeenten	€ 444.500	€ 444.500	€ -
Bijdrage beheerkosten gemeente 's-Hertogenbosch (2019 t/m 2022)	€ 26.000	€ 26.000	€ -
Overige inkomsten	€ -	€ 9.220	€ 9.220
TOTAAL INKOMSTEN	€ 721.500	€ 730.740	€ 9.240
Resultaat 2019			€ 5.007

Saldo

Het ZVH sluit af met een positief saldo van € 5.007. Dit saldo is toegevoegd aan de algemene reserve.

Personeel

Reiskosten woon-werkverkeer

De reiskosten woon-werkverkeer zijn bij het begroten van de personeelskosten voor 2019 abusievelijk niet meegenomen. Logischerwijs worden de gedeclareerde kosten woon-werkverkeer door de gemeente 's-Hertogenbosch wel doorberekend aan het ZVH. In het exploitatieoverzicht zijn de kosten woon-werkverkeer opgenomen in de personeelskosten. Vanaf 2021 willen we deze kosten structureel en apart begroten¹⁸.

Onderzoeksstage

In het voorjaar van 2019 is een afstudeeronderzoek uitgevoerd in opdracht van het ZVH om de gevolgen van de Wet verplichte ggz (Wvvggz), de Wet forensische zorg (Wfz) en de Wet zorg en dwang (Wzd) voor de samenwerking in het ZVH in kaart te brengen. Dit onderzoek is niet begroot. In het exploitatieoverzicht zijn deze kosten opgenomen onder de post procesregie.

Nagekomen facturen inhuur procesregie

Er zijn gedurende het jaar twee facturen nagekomen die zagen op gemaakte kosten voor inhuur van personeel in 2017 en 2018. Deze kosten zijn opgenomen onder de post procesregie.

Management

Er zijn minder kosten gemaakt dan begroot. Dit komt doordat er gedurende het jaar een managementwisseling heeft plaatsgevonden. Er zijn hierdoor gedurende één maand geen managementkosten gemaakt.

Zwangerschaps- en bevallingsuitkering UWV en vervanging verlof

De zwangerschaps- en bevallingsuitkering van het UWV is door de gemeente 's-Hertogenbosch volledig toegekend aan het ZVH. In het exploitatieoverzicht is deze opbrengst apart opgenomen. In 2020 volgt het resterende bedrag. De totale uitkering dekt ongeveer de helft van de kosten die de vervanging van het verlof met zich mee heeft gebracht.

Organisatie

Reiskosten

Het begrote budget voor reiskosten (dienstreizen) was een schatting op basis van de gemaakte kosten voor dienstreizen in 2017 in beide Veiligheidshuizen in de regio Brabant-Noordoost. Door toename van het aantal externe overleggen (casusoverleggen, uitgebreid advies, accountgesprekken, deelname aan landelijke/regionale/lokale bijeenkomsten) en de afspraken omtrent dienstreizen met de beheergemeente 's-Hertogenbosch¹⁹, zijn de kosten fors hoger uitgevallen dan bij het opstellen van de begroting 2019 was voorzien. In de begroting 2021 wordt deze kostenpost op basis van dit nieuwe inzicht begroot.²⁰

¹⁸ In de begroting 2020 zijn deze kosten ook niet opgenomen.

¹⁹ De afspraken met de beheergemeente 's-Hertogenbosch zijn pas na het vaststellen van de begroting 2019 gemaakt.

²⁰ In de begroting 2020 zijn deze kosten ook niet opgenomen.

Overige dienstverlening

De VNG bood in 2019 alle zorg- en veiligheidshuizen en haar partners in Nederland een gratis training gegevensdeling voor deelnemers (convenantpartners) aan casusoverleggen aan. Voorwaarden die de VNG hieraan verbonden waren dat het ZVH een zaal ter beschikking stelt en de catering verzorgt. Het faciliteren van deze training is niet begroot, maar wel opgenomen in het jaarplan 2019. In het exploitatieoverzicht zijn deze kosten opgenomen onder de post overige dienstverlening.

Onder deze post zijn ook de kosten opgenomen die betrekking hebben op de LVMV²¹. Het gaat om de jaarlijkse contributie en de bijdrage ondersteuning landelijke meerjarenagenda zorg- en veiligheidshuizen 2017-2020.

Daarnaast zijn er in januari 2019 incidenteel uitgaven geweest voor communicatie-uitingen bij de start van het ZVH BNO per 1 januari.

Training en opleiding

Er zijn dit jaar minder uitgaven gedaan dan verwacht i.v.m. een managementwisseling gedurende het jaar. In het najaar is voor drie medewerkers een coaching on the job-traject gestart, dat doorloopt in 2020.

Personeelsactiviteiten

Dit jaar is het budget voor personeelsactiviteiten niet volledig benut, i.v.m. de managementwisseling.

Kantoor

Netwerk

Deze uitgaven zijn in het exploitatieoverzicht opgenomen onder de post beheerkosten (ICT).

Drukwerk

I.v.m. de aanschaf van een zit-sta bureau is deze kostenpost overschreden.

²¹ Landelijke Vereniging Managers Veiligheidshuizen.